

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-005
Karar Sayısı : 24-28/679-282
Karar Tarihi : 04.07.2024

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Ahmet SAĞDUYU, Muhammet Cuma KÜRKÇÜ,
Dilan FİDANER, Berin GEZER ACAR, Burcu AKYOL

C. BAŞVURUDA BULUNAN : -Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :- Otoyol Yatırım ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. Murat SÜMER, Av. Gülbike YETİK,
Av. İnci ÇEVİRİM, Av. Begüm Melis ALGAN,
Av. Dilara ERKOYUNCU
Üniversiteler Mah. 1598 Cad. Bilkent Plaza A-3 Apt. No:3/44
Çankaya/Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Otoyol Yatırım ve Ticaret AŞ tarafından O-5 Otoyolu'nda elektrikli araçlara şarj hizmeti sunulması faaliyeti bakımından münhasırlık yaratan uygulamalarla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ve 6. maddesinin ihlal edildiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 22.12.2023 tarih ve 46495 sayı ile intikal eden ve Otoyol Yatırım ve Ticaret AŞ (OTOYOL AŞ) ile ZES Dijital Ticaret AŞ (ZES) tarafından elektrikli araçlar şarj altyapısı sektöründe hayata geçirilen rekabete aykırı uygulamalar ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. ve 6. maddelerinin ihlal edildiği iddialarını içeren gizlilik talepli başvuru kapsamında OTOYOL AŞ ve ZES hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Yukarıda yer verilen iddialara yönelik olarak düzenlenen 22.01.2024 tarihli ve 2024-2-005/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulun 08.02.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-07/122-M sayılı karar ile OTOYOL AŞ ve ZES tarafından O-5 otoyolunda elektrikli araçlara şarj hizmeti sunulması faaliyeti bakımından münhasırlık yaratan uygulamalarla 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Başkanlık Makamının 23.05.2024 tarihli ve 89788 sayılı onayıyla 27.05.2024 tarihinde başlatılan önaraştırma kapsamında; OTOYOL AŞ'de 28.05.2024 tarihinde yerinde incelemeler yapılmış ve taraftan bilgi talebinde bulunulmuştur. OTOYOL AŞ tarafından gönderilen cevabi yazı 04.06.2024 tarih ve 52613 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (5) Öneraştırma kapsamında yapılan incelemeler, elde edilen bilgiler çerçevesinde düzenlenen 25.06.2024 tarihli, 2024-2-005/ÖA sayılı Öneraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (6) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda dosya konusu iddialara ilişkin olarak; OTOYOL AŞ hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesinin birinci fıkrası uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yapılan Taraf: OTOYOL AŞ

- (7) OTOYOL AŞ , Yap-İşlet-Devret modeline göre ihalesi gerçekleştirilen Kocaeli ve İzmir'i Osmangazi Köprüsü üzerinden birbirine bağlayan ve 426 km uzunluğunda olan O-5'in işletmecisi olarak faaliyet göstermektedir.
- (8) O-5, Türkiye'de özel sektör tarafından işletilen ilk otoyoldur. 426 km uzunluğunda olan O-5 üzerinde toplam 208 gişe ve 16 noktada 31 adet "Oksijen" markalı otoyol hizmet tesisi bulunmaktadır. Tesislerde temel olarak akaryakıt istasyonları, elektrikli araç şarj istasyonları, giyim ve kozmetik mağazaları, restoranlar, kahve zincirleri ve ATM'ler bulunmaktadır. OTOYOL AŞ ile Otoyol İşletme ve Bakım AŞ (OİB)¹ arasında 08.04.2015 tarihinde imzalanan Alan Tahsis Sözleşmesi gereğince hizmet tesislerinin işletilmesi konusunda OİB yetkilendirilmiştir. "Oksijen" markası OİB'in tescilli markası olup OHT'ler bu marka altında işletilmektedir.
- (9) O-5 projesine ilişkin olarak 09.04.2009 tarihinde gerçekleştirilen ihalede; Nurol Holding AŞ, Özaltın İnşaat Ticaret ve Sanayi AŞ, Makyol İnşaat Sanayi Turizm ve Ticaret AŞ, Astaldi S.p.A. ve Göçay İnşaat Taahhüt ve Ticaret AŞ firmalarının projeyi gerçekleştirmek üzere oluşturduğu NÖMAYG Grubu tarafından verilen 22 yıl dört aylık yapım ve işletme süresi teklifi, KGM tarafından en uygun teklif olarak belirlenmiştir. İhalenin kazanılması akabinde NÖMAYG Grubu tarafından, ilgili projeyi yürütmek ve O-5'in işletmeciliğini sürdürmek üzere 20.09.2010 tarihinde OTOYOL AŞ kurulmuştur.
- (10) Bu kapsamda, OTOYOL AŞ ile Gebze İzmir Otoyolu İşletme ve Bakım AŞ (GİİB) arasında O-5'in periyodik bakımına ve onarımına ilişkin İşletme ve Bakım Sözleşmesi imzalanmıştır. GİİB'in ana faaliyeti, O-5'in rutin/günlük bakımını ve onarımını sağlamaktır². GİİB, OTOYOL AŞ'ye bu amaçla hizmet faturası kesmektedir. GİİB'in ortaklık yapısını, %(.....) pay sahipliği ile OİB ve Egis Operations S.A.S.³ (eski ünvanıyla EGIS Road Operation S.A.) oluşturmaktadır.
- (11) Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda OHT'lere ilişkin tüm yükümlülükler Alan Tahsis Sözleşmesi gereği OİB'ye aittir. Bu kapsamda OHT'ler içerisinde bulunan tüm alanların kiralanması da yine OİB tarafından gerçekleştirilmekte ve ilgili sözleşmelere doğrudan OİB taraf olmaktadır. Dolayısıyla ZES ile elektrikli araçlara şarj hizmeti sunulmasına ilişkin imzalanan sözleşmenin tarafı OİB'dir.
- (12) OİB, OTOYOL AŞ'nin pay sahipleri tarafından ve OTOYOL AŞ'de sahip oldukları sermaye payı oranı ile paralel pay sahipliği olacak şekilde kurulmuştur. Bu doğrultuda,

¹ O-5 üzerindeki OHT'lerin işletilmesi ve kiralanması için OTOYOL AŞ ile OİB arasında 08.04.2015 tarihinde Alan Tahsis Sözleşmesi imzalanmış olup, OHT'lere ilişkin tüm yükümlülük ve sorumluluk OİB'e yüklenmiştir.

² GİİB, her ne kadar bakım ve onarım işlerinden sorumlu olsa da, şirketin kaçak geçişlerin belirlenmesi konusunda da görevleri bulunmaktadır. Gişelerde çalışan personel GİİB personeli.

³ Egis Group'un yan kuruluşu olan Egis Operation S.A.S., ulaştırma mühendisliği hizmetleri sunmaktadır. Bu kapsamda Egis Operation S.A.S. yollar, şehir içi ve şehirler arası otoyollar, köprüler ve tüneller gibi ücretli sistemlere sahip altyapının işletimi ve bakımı alanlarında faaliyet göstermektedir.

mevcut durumda OTOYOL AŞ'nin ve OİB'in ortaklık yapılarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo 1- OTOYOL AŞ'nin Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
NUROL	(.....)
ÖZALTIN	(.....)
MAKYOL	(.....)
ASTALDİ	(.....)
GÖÇAY	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Cevabi Yazı	

Tablo 2- OİB'in Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
NUROL	(.....)
ÖZALTIN	(.....)
MAKYOL	(.....)
ASTALDİ	(.....)
GÖÇAY	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Cevabi Yazı	

- (13) OTOYOL AŞ ve OİB, pay sahiplerinden ve/veya onların aday gösterdiği birer kişi (eş deyişle beş kişi) ve pay sahiplerinden NUROL, ÖZALTIN ve MAKYOL tarafından müştereken atanacak bir kişi olmak üzere toplam altı üyeden oluşan yönetim kurulu tarafından idare edilmektedir. Bu kapsamda, OTOYOL AŞ'nin ve OİB'in pay sahiplerinden hiçbiri şirketler üzerinde tek başına kontrol sahibi değildir.

1.2. Değerlendirme

- (14) Dosya kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, O-5 üzerinde yer alan OHT'lere ilişkin tüm yükümlülüklerin ve yer sağlama sözleşmelerinin akdedilmesinin OTOYOL AŞ ile aynı ekonomik bütünlükte yer alan OİB tarafından gerçekleştirildiği, dolayısıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla yürütülecek soruşturmanın⁴ tarafının OİB olması gerektiği anlaşıldığından, hareketle OTOYOL AŞ hakkında soruşturma açılmamasına karar verilmiştir.

⁴ 25.06.2024 tarihli, 2024-2-005/ÖA sayılı Öneri Raporu görüşülmesi sonucunda 04.07.2024 tarih 24-28/679-M sayılı OİB ve ZES hakkında soruşturma açılmıştır.

J. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca, Otoyol Yatırım ve Ticaret AŞ hakkında soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.